

รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมตามแนวคิดทฤษฎีเชิงระบบ
ของโรงเรียนขยายโอกาสใน อำเภothongsaen Khan จังหวัดอุดรดิตรดิตรดิตร สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาคูตรดิตรดิตร เขต 1

The Administration of Holistic Learner Development Activities
According to The School's Systematic Theory, Expanding
Opportunities Model in The Thong Saen Khan District Uttaradit
Province Under the Office of Uttaradit Primary Educational
Service Area 1

ปรเมศ คำแยม¹ วจี ปัญญาใส² บุญมัน ธนาสุภวัฒน³

Patamad kumyam, Vajee Panyasai, Boonmun Thanasupawat

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมตามแนวคิดทฤษฎีเชิงระบบของโรงเรียนขยายโอกาสใน อำเภothongsaen Khan จังหวัดอุดรดิตรดิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาคูตรดิตรดิตร เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภothongsaen Khan จังหวัดอุดรดิตรดิตร 2. ศึกษา รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมตามแนวคิดทฤษฎีเชิงระบบ ของโรงเรียนขยายโอกาสใน อำเภothongsaen Khan จังหวัดอุดรดิตรดิตร ในการวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยแบบผสมผสาน ประชากรคือ ผู้บริหาร สถานศึกษา/รักษาการในตำแหน่ง ครูผู้รับผิดชอบงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/ครูประจำชั้นที่อยู่ใน โรงเรียนขยายโอกาส รวมทั้งสิ้น 103 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้ในการศึกษาในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 2 คน รักษาการผู้อำนวยการ 1 คน ครูผู้รับผิดชอบงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3

Received: 2023-07-13 Revised: 2023-07-25 Accepted: 2023-07-27

¹ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตรดิตร Master of Education Program In Educational Administration Uttaradit Rajabhat University
Corresponding Author e-mail: Patamad200058@gmail.com

² หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตรดิตร Master of Education Program In Educational Administration Uttaradit Rajabhat University

³ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาแนะแนวและการบรรณารักษศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตรดิตร Bachelor of Education Program in Guidance Psychology and Libraly Uttaradit Rajabhat University

คน และครูประจำชั้น 3 คนรวมทั้งสิ้น 9 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ในภาพรวมมีระดับมาก คือ มี การประชุม ชี้แจง อธิบาย ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีความรู้ความสามารถและเล็งเห็นถึงความสำคัญ และสร้างความเข้าใจร่วมกัน มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ อาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมตามแนวคิดทฤษฎีเชิงระบบมีการจัดกิจกรรมดังนี้

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) คือ โรงเรียนได้มีการวางแผน ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมไปถึง ชี้แจง ทำความเข้าใจ ให้กับครู ผู้ปกครอง นักเรียนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 เน้นการบูรณาการกับการส่งเสริมหลักสูตรท้องถิ่น กิจกรรมแนะแนวส่งเสริมอาชีพ กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและ กิจกรรมสืบสานภูมิปัญญาของท้องถิ่นรวมถึงการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายจากวิทยากรภายนอก และปราชญ์ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา อีกทั้งส่งเสริมกิจกรรมจิตอาสาและบำเพ็ญประโยชน์โดยให้นักเรียนเข้าร่วมกับชุมชนอย่างเป็นประจำ และจัดสรรงบประมาณในการจัดหาสื่อและอุปกรณ์ในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้านกระบวนการ (Process) คือ โรงเรียนดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียน วางนโยบายอย่างชัดเจนและการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียน เน้นการดำเนินการสร้างเครือข่ายกับชุมชนและท้องถิ่น เพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมบูรณาการหลักสูตรท้องถิ่นที่มี ชุมชนและเครือข่ายนอกสถานศึกษาเข้าร่วมในการจัดกิจกรรม อาทิเช่น กิจกรรมส่งเสริมงานอาชีพ จากของดีประจำตำบล กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ อาทิเช่น กิจกรรมลูกเสือจิตอาสา รวมไปถึงสร้างเครือข่ายกับองค์กรและชุมชนในการสร้างและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหา และสร้างเจตคติที่ดีให้กับนักเรียน เช่น กิจกรรม To be Numberone กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม เป็นต้น ด้านผลผลิต (Output) คือ สถานศึกษาประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ซึ่งทำการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลาย เน้นประเมินตามสภาพจริง มีแบบบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรม แบบบันทึกหลังสอนและส่งผลการจัดกิจกรรมให้กับฝ่ายวิชาการอย่างสม่ำเสมอและเป็นประจำ และจัดให้มีการประเมินผลเป็นระยะทั้งก่อนทำกิจกรรม ระหว่างการจัดกิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรม โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงผลงาน ความสามารถต่างๆ เช่น การจัดนิทรรศการนำเสนอผลงานด้านกิจกรรมส่งเสริมอาชีพของโรงเรียนและกลุ่มเครือข่าย อีกทั้งกิจกรรมส่งเสริมการทำมาหากินและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่างๆ ขององค์กรภายนอกและที่สถานศึกษาจัดขึ้น และนำผลในการร่วมกิจกรรมต่างๆ ไปประเมินผลและพิจารณาต่อไป โดยให้คณะกรรมการประเมินเข้ามาประเมินผลในกิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมพัฒนา

ผู้เรียนแบบองค์รวมที่สถานศึกษาจัดขึ้น ด้านข้อมูลย้อนกลับ (Feed Back) คือ มีการรายงานผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง พร้อมทั้งต้องมีการทบทวน ปรับปรุงกระบวนการทำงานหลังจากได้แลกเปลี่ยนข้อมูลย้อนกลับจากทุกฝ่ายของสถานศึกษาและชุมชนที่เกี่ยวข้องและส่งเสริมและสนับสนุนการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผ่านคณะกรรมการสถานศึกษา ศิษย์เก่า ผู้นำชุมชน สื่อ Social Media แอปพลิเคชันต่างๆ เสียตามสายของโรงเรียนและในหมู่บ้าน รวมไปถึงจดหมายข่าวประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน

คำสำคัญ (Keywords): กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน; รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม; การบริหารกิจกรรมแบบองค์รวมตามแนวคิดทฤษฎีเชิงระบบ

Abstract

A research on a holistic learner development activity management model based on school system theory concepts to expand opportunities in Thong Saen Khan District Uttaradit Province under the jurisdiction of Uttaradit Primary Educational Service Area Office 1 with the objectives of 1. to study the state and management problems Student development activities of the Opportunity Expansion School in Thong Saen Khan District 2. To study a holistic learner development activity management model based on the system theory concept of expanding school opportunities in Uttaradit Province. Thong Saen Khan District Uttaradit Province In this study, it was a mixed research. The population was school administrators/acting positions. Teachers in charge of student development activities/class teachers in Opportunity Expansion School, a total of 103 students The researcher used in the study in Objective 1 and the sample group used in the study in Objective 2 consisted of 2 school administrators, 1 acting director, teachers in charge of student development activities, 3 people and teachers. Class 3, a total of 9 people, derived from purposive selection. The research tools were questionnaires and interview forms. Data were analyzed using percentage, mean, and standard deviation. and content analysis The results showed that Administrative condition of learner development activities of Opportunity Expansion School in Thong Saen Khan District Uttaradit Province Under the Office of Uttaradit Primary Educational Service Area Office 1, the overall level was at a high level, that is, there were meetings, clarifications, explanations, promotion and support for all personnel in the school to have knowledge and abilities and foresee the importance and create mutual understanding. operates in a systematic way Relies on the cooperation of all personnel in the school. School committees, parents, communities took part in the

operation. A holistic learner development activity management model based on system theory concepts has the following activities. The input factor is that the school has planned Encourage teachers to have knowledge and ability in organizing student development activities, including clarifying and understanding to teachers, parents, and students in organizing student development activities according to the Basic Education Core Curriculum 2008, emphasizing integration with curriculum promotion. local career promotion guidance activities Arts and cultural preservation activities and local wisdom continuation activities, including the promotion of networking from external speakers and local experts to participate in student development activities in educational institutions. It also promotes volunteer activities and service by involving students in the community on a regular basis. and allocate the budget for the provision of media and equipment in educational institutions for maximum benefit. Process is the school to prepare the school action plan. Set up a clear policy and implementation of student development activities according to the school action plan. Emphasis on building a network with communities and localities. To organize holistic learner development activities, integrating local curriculum with communities and networks outside the school to participate in organizing activities such as career promotion activities from sub-district good things Arts and cultural preservation activities Volunteer activities such as volunteer scout activities Including networking with organizations and communities to create and change behavior, give advice, solve problems, and create good attitudes for students, such as To be Numberone activities, Moral Camp activities, etc. Output Educational institutions evaluate student development activities in accordance with the evaluation criteria of the Basic Education Core Curriculum 2008, which evaluate student development activities by various methods. Emphasis on appraisal based on actual conditions There is an activity record form. Record form after teaching and send results of activities to the academic department on a regular basis and on a regular basis. And arrange periodic evaluations both before activities. by giving students the opportunity to showcase their work various abilities such as organizing an exhibition presenting the work of career promotion activities of schools and network groups as well as activities to promote good deeds and various student development activities of external organizations and organized by educational institutions And take the results of participating in various activities to be evaluated and considered further by allowing the evaluation committee to evaluate the results

of the guidance activities and holistic learner development activities organized by educational institutions In the aspect of feedback (Feed Back), there is a report on the results of student development activities from all parties involved regularly and continuously. and must be reviewed Improve work processes after exchanging feedback from all departments of relevant schools and communities, and promoting and supporting dissemination and public relations through school committees, alumni, community leaders, social media, and various applications. Voices along school lines and in villages Including the school's press release letter.

Keywords: Learner development activities; A holistic learner development activity management model; holistic activity management based on system theory concepts

บทนำ (Introduction)

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์ตามศักยภาพของตนเอง เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์อันจะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ในมาตรา 81 ความว่า รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปะวิทยาการต่างๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540, น.16) จึงถือเป็นจุดเริ่มต้นของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่ใช้เป็นกฎหมายในการกำหนดกรอบของการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยให้สมบูรณ์รอบด้าน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551ระบุไว้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายสติปัญญาอารมณ์และสังคมเสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรมจริยธรรมมีระเบียบวินัยปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคมสามารถจัดการตนเองได้และอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างมีความสุข กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น 3 ลักษณะดังนี้ 1. กิจกรรมแนะแนว 2. กิจกรรมนักเรียน 3. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 20-21)

โรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ประกอบด้วยโรงเรียนจำนวน 7 โรงเรียน 1. โรงเรียนบ้านน้ำพี้มิตรภาพที่ 214 2. บ้านแพะ 3. โรงเรียนบ้านวังเบน (ภูธรอุปถัมภ์) 4. โรงเรียนร้องลึก

5. โรงเรียนบ้านวังโป่งดำรงศรีวิทย 6. โรงเรียนบ้านวังปรากภู (ประชาชนกุล) 7. โรงเรียนบ้านปางอุ่น คณะครูจำนวน 96 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 7 คน สภาพปัญหาโดยรวมของแต่ละโรงเรียนในปัจจุบันดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1, 2564)

1. ด้านการจัดกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียนของแต่ละโรงเรียน ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมแนะแนวทุกระดับชั้นตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กำหนดการจัดกิจกรรมแนะแนวเป็น 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และให้เป็นกิจกรรมบังคับตามโครงสร้างของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มีครูประจำชั้นทำหน้าที่ครูแนะแนวในแต่ละระดับชั้น เนื่องจากจำกัดด้วยจำนวนบุคลากร จึงไม่มีครูแนะแนวโดยตรง อีกทั้งขาดความรู้ในการแนะแนว ขาดการส่งเสริมด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ไม่มีแผนหรือกรอบในการดำเนินการแนะแนว ขาดการประเมินผลการจัดกิจกรรม

2. ด้านรูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของแต่ละโรงเรียน ซึ่งในแต่ละโรงเรียนนั้นมีรูปแบบการจัดกิจกรรมที่ต่างกันซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จและความล้มเหลวในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของแต่ละโรงเรียนอีกด้วย

3. ด้านนักเรียน จากการสำรวจพบปัญหาที่ส่งผลต่อนักเรียนทั้งปัญหาครอบครัว สภาพสังคมแวดล้อม ทำให้นักเรียนมีปัญหาไม่มาโรงเรียน เมื่อสำรวจจากงานทะเบียนแต่ละโรงเรียนพบว่า มีนักเรียนออกกลางคันร้อยละ 2 อีกทั้งปัญหายาเสพติด ปัญหาการทะเลาะวิวาท การใช้สื่อโซเชียลมีเดียในด้านลบ

4. ปัญหาด้านสังคมและสาธารณะประโยชน์ ในปัจจุบันนักเรียนขาดความมีจิตสาธารณะ และรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมเป็นอย่างยิ่ง โดยมักเกิดจากปัญหาสภาพพื้นฐานครอบครัว สภาพสังคมและชุมชน ที่ไม่ได้รับการดูแล ใส่ใจ ในพฤติกรรมของผู้เรียนผู้เรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1, 2564)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาและสร้างรูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารและดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

2. เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมตามแนวคิดทฤษฎีเชิงระบบของโรงเรียนขยายโอกาสใน อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมตามแนวคิดทฤษฎีเชิงระบบของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 แบบผสม (Mixed Method Research) โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาของการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา/วิชาการในตำแหน่ง จำนวน 7 คน และครูในโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์จำนวน 96 คน รวม 103 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหา และตอนที่ 3 เป็นปัญหา และข้อเสนอแนะ โดยแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น 0.98

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ถึงโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

2. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปเก็บข้อมูลจากประชากร จำนวน 103 คน

3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผล โดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 ศึกษากระบวนการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมตามแนวคิดทฤษฎีเชิงระบบของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา/รักษากร ใน ตำแหน่งผู้บริหาร จำนวน 3 คน ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจำนวน 3 คน และ ครูประจำชั้น จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 9 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi Structure Interview) โดย แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมตามแนวคิดทฤษฎีเชิงระบบของโรงเรียนขยายโอกาสใน อำเภอดงหลวง จังหวัดอุตรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ถึงผู้เชี่ยวชาญ
2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน พร้อมแบบสัมภาษณ์ เพื่อเป็นข้อมูลในการเตรียมความพร้อมในการสัมภาษณ์ พร้อมนัดหมาย วัน และเวลา
3. ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวันเวลาที่นัดหมาย โดยมีการบันทึกเสียง จัดบันทึก

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

แบบสัมภาษณ์ศึกษาพัฒนารูปแบบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอดงหลวง จังหวัดอุตรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอดงหลวง จังหวัดอุตรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ในภาพรวม

สภาพดำเนินการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	μ	σ	แปลผล
1. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	4.21	0.94	มาก
2. ด้านกระบวนการ (Process)	4.24	0.92	มาก
3. ด้านผลผลิต (Output)	4.33	0.72	มาก
สภาพดำเนินการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	μ	σ	แปลผล

4. ด้านข้อมูลย้อนกลับ (Feed Back)	4.33	0.72	มาก
รวมเฉลี่ย	4.28	0.83	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าสภาพการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุดรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 ทุกด้าน พบว่า อยู่ระดับมาก ($\mu=4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยระดับมากเป็นลำดับแรก ได้แก่ 3. ด้านผลผลิต (Output) ($\mu=4.33$) ,ด้านข้อมูลย้อนกลับ (Feed Back) ($\mu=4.33$) รองลงมา ได้แก่ ด้านกระบวนการ (Process) ($\mu=4.24$) และด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ($\mu=4.21$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 สรุปค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุดรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ที่มีค่าเฉลี่ยรายข้อสูงสุด 3 อันดับแรก ดังนี้

สภาพดำเนินการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	μ	σ	แปลผล
1.3 สถานศึกษามีครูและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถอย่างเพียงพอในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.29	0.99	มาก
1.7 สถานศึกษามีสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเพียงพอ	4.26	0.84	มาก
1.11 สถานศึกษาได้กำหนดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น	4.24	0.95	มาก
รวมเฉลี่ยรวม ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	4.21	0.94	มาก

1.1 จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุดรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.21$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับมากเป็นลำดับแรก คือ สถานศึกษามีครูและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถอย่างเพียงพอในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\mu=4.29$) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเพียงพอ ($\mu=4.26$) และ สถานศึกษาได้กำหนดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ($\mu=4.24$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 สรุปค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ด้านกระบวนการ (Process) ที่มีค่าเฉลี่ยรายข้อสูงสุด 3 อันดับแรก ดังนี้

สภาพดำเนินการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านกระบวนการ (Process)	μ	σ	แปลผล
2.2 สถานศึกษาได้ดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาทั้งในและนอกสถานศึกษา	4.36	0.81	มาก
2.3 สถานศึกษาได้ชี้แจงและทำความเข้าใจกับผู้เรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.36	0.77	มาก
2.1 สถานศึกษามีการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 กำหนดไว้	4.35	0.79	มาก
2.8 สถานศึกษาได้กำหนดโครงสร้างเวลาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นได้อย่างเหมาะสมตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้	4.32	0.88	มาก
2.9 สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำปรึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจากผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย	4.32	0.80	มาก
รวมเฉลี่ยรวม ด้านกระบวนการ (Process)	4.24	0.92	มาก

1.2 จากตารางที่ 3 พบว่าสภาพการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ด้านกระบวนการ (Process) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับมากเป็นลำดับแรกได้แก่ สถานศึกษาได้ชี้แจงและทำความเข้าใจกับผู้เรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ($\mu=4.36$) และสถานศึกษาได้ดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาทั้งในและนอกสถานศึกษา ($\mu=4.36$) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 กำหนดไว้ ($\mu=4.35$) และสถานศึกษาได้กำหนดโครงสร้างเวลาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นได้อย่างเหมาะสมตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($\mu=4.32$) , สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำปรึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจากผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ($\mu=4.32$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 สรุปค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอดงเจริญ จังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ด้านผลผลิต (Output) ที่มีค่าเฉลี่ยรายข้อสูงสุด 3 อันดับแรก ดังนี้

สภาพดำเนินการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านผลผลิต (Output)	μ	σ	แปลผล
3.3 สถานศึกษามีการประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	4.44	0.68	มาก
3.2 สถานศึกษามีการประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำ	4.42	0.66	มาก
3.4 สถานศึกษามีการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนว ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	4.38	0.84	มาก
รวมเฉลี่ยรวม ด้านผลผลิต (Output)	4.33	0.82	มาก

1.3 จากตารางที่ 4 พบว่า สภาพการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอดงเจริญ จังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ด้านผลผลิต (Output) อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับมากเป็นลำดับแรก คือ สถานศึกษามีการประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ($\mu=4.44$) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำ ($\mu=4.42$) , สถานศึกษามีการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมแนะแนว ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ($\mu=4.38$)

ตารางที่ 5 สรุปค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอดงเจริญ จังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ย้อนกลับ (Feed Back) ที่มีค่าเฉลี่ยรายข้อสูงสุด 3 อันดับแรก ดังนี้

สภาพดำเนินการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านข้อมูลย้อนกลับ (Feed Back)	μ	σ	แปลผล
4.2 สถานศึกษาได้รับทราบผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	4.40	0.59	มาก
4.1 สถานศึกษามีการกำหนดช่องทางการรับข้อมูลป้อนกลับในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายช่องทาง	4.39	0.60	มาก

สภาพดำเนินการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านข้อมูลย้อนกลับ (Feed Back)	μ	σ	แปลผล
4.6 สถานศึกษามีการทบทวนและปรับปรุงกระบวนการทำงาน หลังจากได้แลกเปลี่ยนข้อมูลย้อนกลับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	4.32	0.84	มาก
4.7 สถานศึกษามีการเผยแพร่การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่อครู ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	4.32	0.79	มาก
รวมเฉลี่ยรวม ด้านข้อมูลย้อนกลับ (Feed Back)	4.33	0.82	มาก

1.4 จากตารางที่ 5 พบว่า สภาพการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุดรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 ด้านข้อมูลย้อนกลับ (Feed Back) อยู่ในระดับมาก ($\mu=4.33$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาได้รับทราบผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ($\mu=4.40$) รองลงมาได้แก่ สถานศึกษามีการกำหนดช่องทางในการรับข้อมูลย้อนกลับในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายช่องทาง ($\mu=4.39$) และสถานศึกษามีการทบทวนและปรับปรุงกระบวนการทำงานหลังจากได้แลกเปลี่ยนข้อมูลย้อนกลับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ($\mu=4.32$) , สถานศึกษามีการเผยแพร่การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่อครู ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ($\mu=4.32$) ตามลำดับ

2. รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมตามแนวคิดทฤษฎีเชิงระบบของโรงเรียนขยายโอกาสใน อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุดรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์เขต 1 มีดังนี้

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าร่วมการอบรมและพัฒนาตนเอง ในส่วนงานที่เกี่ยวข้องกับการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและต้องมีการกำหนดหน้าที่ของฝ่ายงานต่างๆอย่างชัดเจน โดยการบูรณาการและมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษารวมไปถึงการสร้างเครือข่ายกับชุมชนในพื้นที่ เน้นการจัดกิจกรรมการบูรณาการ ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้กับการส่งเสริมหลักสูตรท้องถิ่น กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและกิจกรรมสืบสานภูมิปัญญาของท้องถิ่น ส่งเสริมกิจกรรมแนะแนว เช่น กิจกรรมแนะแนวอาชีพ อีกทั้งส่งเสริมและจัดกิจกรรมจิตอาสาและบำเพ็ญประโยชน์ โดยให้นักเรียนเข้าร่วมกับชุมชนอย่างเป็นประจำและเป็นไปตามบริบทของพื้นที่นั้นๆ โดยการสร้างเครือข่ายจากวิทยากรภายนอกหน่วยงานและปราชญ์ท้องถิ่นในการสนับสนุนการจัดกิจกรรม อีกทั้งยังส่งเสริมให้มีการศึกษาดูงานจากโรงเรียนต้นแบบและโรงเรียนแกนนำที่มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ดีเด่นนอกสถานศึกษาและจัดสรรงบประมาณในการจัดหาสื่อและอุปกรณ์ในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีประสิทธิภาพต่อผู้เรียน

ด้านกระบวนการ (Process) สถานศึกษาดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียน วางนโยบายอย่างชัดเจนและการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาและชุมชนพร้อมทั้งวางแผนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายและมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมอย่างชัดเจนโดยมีทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมประสานความร่วมมือเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยยึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระกับหลักสูตรท้องถิ่นที่มีชุมชนและเครือข่ายนอกสถานศึกษาเข้าร่วมในการจัดกิจกรรม อาทิเช่น กิจกรรมส่งเสริมงานอาชีพจากของดีประจำตำบล กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมรวมถึงภูมิปัญญาในท้องถิ่นและกิจกรรมจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ อาทิเช่น กิจกรรมลูกเสือจิตอาสา ยุวสม. ของสถานศึกษา รวมไปถึงสร้างเครือข่ายกับองค์กรและชุมชนในการสร้างและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหา และสร้างเจตคติที่ดีให้กับนักเรียน เช่น กิจกรรม To be Numberone กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม อีกทั้ง แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตามของโรงเรียนโดยให้ทุกฝ่ายของสถานศึกษาและชุมชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการเพื่อกำหนดตารางการออกนิเทศและออกนิเทศการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำ

ด้านผลผลิต (Output) สถานศึกษาประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ซึ่งทำการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลาย เน้นประเมินตามสภาพจริง มีแบบบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรมแบบบันทึกหลังสอนและส่งผลการจัดกิจกรรมให้กับฝ่ายวิชาการอย่างสม่ำเสมอ โดยจัดให้มีการประเมินผลเป็นระยะทั้งก่อนทำกิจกรรม ระหว่างการจัดกิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรม และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงผลงาน ความสามารถต่างๆ เช่น การจัดนิทรรศการนำเสนอผลงานด้านกิจกรรมส่งเสริมอาชีพของโรงเรียนและกลุ่มเครือข่าย กิจกรรมเผยแพร่ผลงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จในเวทีของชุมชน รวมไปถึงส่งเสริมให้นักเรียนเข้าแข่งขันทักษะทางวิชาการ เช่น แข่งขันประกวดโครงการอาชีพ การประกวดกิจกรรมโรงเรียนสุจริต หรือกิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น กิจกรรมส่งเสริมการทำความดีและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่างๆ ขององค์กรภายนอกและที่สถานศึกษาจัดขึ้น และนำผลในการร่วมกิจกรรมต่างๆ ไปประเมินผลและพิจารณาต่อไป โดยให้ ผู้บริหาร คณะครู นักเรียนและผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน เข้ามาประเมินผลในกิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมที่สถานศึกษาจัดขึ้น รวมไปถึงการมอบเกียรติบัตร มอบรางวัล ให้กับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมและมีผลงานดีเด่นเพื่อเป็นการยกย่อง เชิดชู ผลงานดีเด่นในทุกๆ กิจกรรมของนักเรียน

ด้านข้อมูลย้อนกลับ (Feed Back) สถานศึกษาดำเนินการการประเมินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบมีส่วนร่วมโดยมีผู้แทนคณะนิเทศ ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและจัดทำแบบสำรวจ แบบประเมินความพึงพอใจของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ ครู ผู้ปกครองและชุมชนโดยให้ผู้รับผิดชอบจัดทำรายงานสรุปผลการจัดกิจกรรมเมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการแล้วทุกครั้งและนำข้อมูลดังกล่าวประชุมร่วมกับคณะกรรมการประเมินสรุปเป็นภาพรวมของสถานศึกษาและเปิดรับฟังความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจากผู้ปกครอง ครู และชุมชนผ่านทางคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อกำหนดช่องทางการรับข้อมูล เช่น แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตพฤติกรรม และช่องทางแอปพลิเคชันต่างๆ รวมไปถึงเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน อีกทั้งยังมีการส่งเสริมและสนับสนุนการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผ่านคณะกรรมการสถานศึกษา ศิษย์เก่า ผู้นำชุมชน สื่อ Social Media แอปพลิเคชันต่างๆ เสียงตามสายของโรงเรียนและในหมู่บ้าน รวมไปถึงจดหมายข่าวประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมตามแนวคิดทฤษฎีเชิงระบบของโรงเรียนขยายโอกาสใน อำเภอดงแสนดิน จังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 มีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. สภาพการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนขยายโอกาสในอำเภอดงแสนดิน จังหวัดอุดรธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่าอยู่ระดับมาก ซึ่งสถานศึกษามีบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยมีการประชุม ชี้แจง อธิบาย ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีความรู้ความสามารถและเล็งเห็นถึงความสำคัญ และสร้างความเข้าใจร่วมกัน มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ อาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อีกทั้งยังมีการวางแผน ชี้แจง ทำความเข้าใจ ให้กับครู ผู้ปกครอง นักเรียนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยยึดจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 เน้นการบูรณาการให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลายและเป็นระบบ และมีการรายงานผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง กำหนดช่องทางการรับข้อมูลย้อนกลับในการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย พร้อมทั้งต้องมีการทบทวน ปรับปรุงกระบวนการทำงานหลังจากได้แลกเปลี่ยนข้อมูลย้อนกลับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและมีการเผยแพร่การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่อครู ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนขยายโอกาสใน อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์มีการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยมีการประชุม ชี้แจง อธิบายพร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีการพัฒนาตนเองและมีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรวมถึงมีการวางแผนและดำเนินการอย่างมีระบบ เน้นการบูรณาการร่วมมือของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายโดยยึดโยงจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 อีกทั้งสถานศึกษาได้จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งนำผลการจัดกิจกรรมมา ประชุม ทบทวน และปรับปรุงให้เปิดโอกาสให้กับทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งไปสอดคล้องกับนายเกื้อกูล ศรีสวัสดิ์ (2549) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวังศาลาสังกัดสำนักงานเขตที่กาญจนบุรี เขต 1 พบว่า ควรจัดอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาดูงาน เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนยิ่งขึ้น สนับสนุน ส่งเสริมให้นักภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและรายงานผลการดำเนินงานให้ชุมชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ และสอดคล้อง ชัชวาทพร โชคสงวนทรัพย์ (2551) ที่ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการประเมินและรายงาน ซึ่งผลการวิจัยพบว่าสถานศึกษามีการบริหารงานด้านการประเมินผลตามสภาพจริง มีการประเมินและรายงานกิจกรรม มีการสรุปผลการประเมินทุกสิ้นปี พร้อมทั้งนำผลการประเมินที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้อง นิพิฐพนธ์ อุไรวรรณ (2562) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมั้นหาดลำปางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 2 พบว่า ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน ใช้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม บูรณาการกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน กำหนดและมอบหมายนโยบายในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ชัดเจน มีการกำกับดูแลการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามลำดับโครงสร้างการบริหารงาน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยให้ครูเป็นที่ปรึกษาในรูปแบบของเด็กทำ ผู้ใหญ่หนุน ส่งเสริมให้มีพื้นที่หรือกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้คิด ได้ทำ ได้แสดงออก และได้เรียนรู้ตามที่นักเรียนสนใจร่วมกันจัดทำโครงการแผนกิจกรรมไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี โดยใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นแนวทางและปรับให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

2. รูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมตามแนวคิดทฤษฎีเชิงระบบของโรงเรียนขยายโอกาสใน อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ประกอบด้วย

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมและสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าร่วมการอบรมและพัฒนาตนเอง ในส่วนงานที่เกี่ยวข้องกับการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและต้องมีการกำหนดหน้าที่ของฝ่ายงานต่างๆอย่างชัดเจน โดยการบูรณาการและมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษารวมไปถึงการสร้างเครือข่ายกับชุมชนในพื้นที่ เน้นการจัดกิจกรรมการบูรณาการ ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้กับการส่งเสริมหลักสูตรท้องถิ่น กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและกิจกรรมสืบสานภูมิปัญญาของท้องถิ่น ส่งเสริมกิจกรรมแนะแนว เช่น กิจกรรมแนะแนวอาชีพ อีกทั้งส่งเสริมและจัดกิจกรรมจิตอาสาและบำเพ็ญประโยชน์ โดยให้นักเรียนเข้าร่วมกับชุมชนอย่างเป็นประจำและเป็นไปตามบริบทของพื้นที่นั้นๆ โดยการสร้างเครือข่ายจากวิทยากรภายนอกหน่วยงานและปราชญ์ท้องถิ่นในการสนับสนุนการจัดกิจกรรม อีกทั้งยังส่งเสริมให้มีการศึกษาดูงานจากโรงเรียนต้นแบบและโรงเรียนแกนนำที่มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนดีเด่นนอกสถานศึกษาและจัดสรรงบประมาณในการจัดหาสื่อและอุปกรณ์ในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีประสิทธิภาพต่อผู้เรียน ซึ่งไปสอดคล้องกับ แนวคิดของ ขวัญนคร ปกป้อง (2555) ที่ได้กล่าวถึงแนวทางพัฒนาศักยภาพครูไว้ 2 แนวทางพัฒนา คือ จัดอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการนิเทศภายในของสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมและสอดคล้องกับ มนต์ชัย มั่นวสิน (2552) ได้วิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครปฐม พบว่า แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครปฐม คือ ด้านการกำหนดเป้าหมาย ด้านการเตรียมความพร้อม ด้านครู ด้านการจัดกิจกรรม และด้านการประเมินผลกิจกรรม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ควรวางแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือร่วมกันกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการสอน มีการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติตามสภาพจริงและสอดคล้องกับ ปิยวัชร สุทธิวนิชและคณะ (2559) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านสังคมและสาธารณประโยชน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดเตรียมความพร้อมของสถานที่ห้องประชุมสื่ออุปกรณ์และงบประมาณการจัดบรรยายภาคของโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อจัดสภาพแวดล้อมทางบ้านอย่างเหมาะสม จัดอาคารสถานที่ของโรงเรียนให้สะอาด เรียบร้อย ส่งเสริมให้มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู นักเรียนและผู้ปกครอง รวมทั้งตรวจและประเมินสภาพแวดล้อมให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ด้านกระบวนการ (Process) สถานศึกษาดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียน วางนโยบายอย่างชัดเจนและการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียนแบบ

มีส่วนร่วมของสถานศึกษาและชุมชนพร้อมทั้งวางแผนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลายและมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมอย่างชัดเจนโดยมีทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมประสานความร่วมมือเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยยึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระกับหลักสูตรท้องถิ่นที่มีชุมชนและเครือข่ายนอกสถานศึกษาเข้าร่วมในการจัดกิจกรรม อาทิเช่น กิจกรรมส่งเสริมงานอาชีพจากของดีประจำตำบล กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมรวมไปถึงภูมิปัญญาในท้องถิ่นและกิจกรรมจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ อาทิเช่น กิจกรรมลูกเสือจิตอาสา ยุวสม. ของสถานศึกษา รวมไปถึงสร้างเครือข่ายกับองค์กรและชุมชนในการสร้างและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ให้คำปรึกษา แก้ไขปัญหา และสร้างเจตคติที่ดีให้กับนักเรียน เช่น กิจกรรม To be Numberone กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม อีกทั้ง แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตามของโรงเรียนโดยให้ทุกฝ่ายของสถานศึกษาและชุมชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการเพื่อกำหนดตารางการออกนิเทศและออกนิเทศการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำ สอดคล้องกับ รังสรรค์ โยศรีคุณ (2556) ได้วิจัยเรื่องการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ พบว่า การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีการวางแผนการดำเนินการจัดทำหลักสูตร การวางแผนการใช้หลักสูตร การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล สรุปผลดำเนินการ และการปรับปรุงเพื่อพัฒนา และสอดคล้องกับ สุจิตรา ประจกุล (2558) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 พบว่า การจัดอบรมคณะกรรมการสถานศึกษาอยู่เป็นประจำและการเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมจะช่วยให้การรับรู้บทบาทในหน้าที่ของตนส่งผลให้สถานศึกษาประสบผลดีในระดับหนึ่งและสอดคล้องกับ ชีรเดช ภูทองชัย (2554) ได้วิจัยเรื่องการดำเนินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 พบว่า ให้ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน ผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนในทุก ๆ ด้าน ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและมองเห็นความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ด้านผลผลิต (Output) สถานศึกษาประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ซึ่งทำการประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลาย เน้นประเมินตามสภาพจริง มีแบบบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรม แบบบันทึกหลังสอนและส่งผลการจัดกิจกรรมให้กับฝ่ายวิชาการอย่างสม่ำเสมอ โดยจัดให้มีการประเมินผลเป็นระยะทั้งก่อนทำกิจกรรม ระหว่างการจัดกิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรม และเปิด

โอกาสให้นักเรียนได้แสดงผลงาน ความสามารถต่างๆ เช่น การจัดนิทรรศการนำเสนอผลงานด้านกิจกรรมส่งเสริมอาชีพของโรงเรียนและกลุ่มเครือข่าย กิจกรรมเผยแพร่ผลงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จในเวทีของชุมชน รวมไปถึงส่งเสริมให้นักเรียนเข้าแข่งขันทักษะทางวิชาการ เช่น แข่งขันประกวดโครงการอาชีพ การประกวดกิจกรรมโรงเรียนสุจริต หรือกิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น กิจกรรมส่งเสริมการทำมาหากินและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่างๆ ขององค์กรภายนอกและที่สถานศึกษาจัดขึ้น และนำผลในการร่วมกิจกรรมต่างๆ ไปประเมินผลและพิจารณาต่อไป โดยให้ ผู้บริหาร คณะครู นักเรียนและผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน เข้ามาประเมินผลในกิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมที่สถานศึกษาจัดขึ้น รวมไปถึงการมอบเกียรติบัตร มอบรางวัล ให้กับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมและมีผลงานดีเด่น เพื่อเป็นการยกย่อง เชิดชู ผลงานดีเด่นในทุกๆ กิจกรรมของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ วรรณาสีสิทธิ์ฤทธิ์ (2550) ได้วิจัยเรื่องสภาพการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปางเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนควรมีการส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน บุคลากรหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนเพื่อให้ชุมชนได้รับทราบ และมีการนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และสอดคล้องกับ วิไลรัตน์ โกพลรัตน์ (2556) ได้วิจัยเรื่องแนวทางการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการศึกษาพบว่าให้มีการตรวจสอบ ติดตามผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ มีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงด้วยวิธีที่หลากหลาย จัดทำสมุดบันทึกการพัฒนาผู้เรียนเพื่อรายงานและสรุปผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รายงานผลต่อผู้บริหารให้ทราบถึงผลการดำเนินงานและสภาพปัญหาการดำเนินงาน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลใช้ในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในวงจร PDCA วงรอบต่อ ๆ ไป และสอดคล้องกับ ญัฐชา ฐานิสร์ (2551) ได้วิจัยเรื่อง สภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา พบว่าการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละประเภท ทั้ง กิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน จะมีลักษณะการบริหาร จัดการ กระบวนการจัดกิจกรรม การวัดประเมินผล และปัจจัยที่ส่งต่อมีความหลากหลายและแตกต่างกันออกไปตามบริบทของสถานศึกษา

ด้านข้อมูลย้อนกลับ (Feed Back) สถานศึกษาดำเนินการการประเมินการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบมีส่วนร่วมโดยมีผู้แทนคณะนิเทศ ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและจัดทำแบบสำรวจ แบบประเมินความพึงพอใจของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของ ครู ผู้ปกครองและชุมชนโดยให้ผู้รับผิดชอบจัดทำรายงานสรุปผลการจัดกิจกรรมเมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการแล้วทุกครั้ง

และนำข้อมูลดังกล่าวประชุมร่วมกับคณะกรรมการประเมินสรุปเป็นภาพรวมของสถานศึกษาและเปิดรับฟังความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจากผู้ปกครอง ครู และชุมชนผ่านทางคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อกำหนดช่องทางการรับข้อมูล เช่น แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตพฤติกรรม และช่องทางแอปพลิเคชันต่างๆ รวมไปถึงเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน อีกทั้งยังมีการส่งเสริมและสนับสนุนการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผ่านคณะกรรมการสถานศึกษา ศิษย์เก่า ผู้นำชุมชน สื่อ Social Media แอปพลิเคชันต่างๆ เสียงตามสายของโรงเรียนและในหมู่บ้าน รวมไปถึงจดหมายข่าวประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ซึ่งไปสอดคล้องกับ อลิษา สืบสิงห์ (2558) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 พบว่า มีการวางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม การบริหาร หลักสูตรสถานศึกษา นำผลการนิเทศไปปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและประเมินผลการนิเทศ กำกับ ติดตามการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อนำผลการนิเทศติดตามผลไปปรับปรุงการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในอนาคต และสอดคล้องกับ คมสัน พรหมแสน (2562) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพุด (นครผลประชานุกุล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 พบว่า สถานศึกษามีการสรุปภาพรวมของการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละกิจกรรมอย่างชัดเจน มีจัดทำข้อเสนอแนะปรับปรุงการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และมีการรายงานการปฏิบัติกิจกรรมให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างเป็นปัจจุบัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาเล็งเห็นความสำคัญว่า การรายงานผลเป็นการรวบรวมข้อมูลจากประเมินผล และสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการวางแผนงาน หรือปรับปรุงกิจกรรมในภาคเรียนต่อไป โดยครูจะมีบทบาทจัดทำเล่มสรุปเป็นรูปเล่มเพื่อนำเสนอผู้เกี่ยวข้องและเผยแพร่ ในขณะที่เดียวกันผู้บริหารก็มีหน้าที่รายงานกิจกรรมให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 สถานศึกษาควรส่งเสริมและต่อยอดการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านกิจกรรมนักเรียน กิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยเน้นการบูรณาการทฤษฎีเชิงระบบให้เข้ากับการจัดการเรียนการสอนใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ และจริงจัง

1.2 สถานศึกษาควรนำรูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดทฤษฎีเชิงระบบไปปรับใช้ให้เข้าตามบริบทของสถานศึกษา ชุมชนและสังคม เพื่อพัฒนาและต่อยอดในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมตามแนวคิดทฤษฎีเชิงระบบในโรงเรียนขนาดอื่นๆ

2.2 ควรศึกษาในเรื่องปัจจัยการดำเนินการการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมตามแนวคิดทฤษฎีเชิงระบบในโรงเรียนขนาดต่างๆ

เอกสารอ้างอิง (References)

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- เกื้อกูล ศรีสวัสดิ์. (2549). *การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดวังศาลาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ขวัญนคร ปกป้อง. (2555). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนบ้านโนนสะอาดนาเหมิอด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- คมสัน พรหมเสน. (2562). *การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนวัดท่าพูด (นครผลประชานุกล) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชัชฎาพร โชคสงวนทรัพย์. (2551). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณัฐชา ฐานิสร์. (2551). *ศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาโครงการวิจัยพัฒนานวัตกรรมผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์*. ปริญญาโทปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ธีรเดช ภูทองชัย. (2554). *การดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยนครพนม.
- นิพิฐพนธ์ อุไรวรรณ. (2562). *การศึกษารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนน้ำหมันหาลำสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

- ปิยวัชร สุทธิวิชและคณะ. (2559). การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านสังคมและสาธารณประโยชน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. วารสาร มจร สันติศึกษาปริทรรศน์.
- มนต์ชัย มั่นวสิน. (2552). การศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รังสรรค์ โยศรีคุณ. (2556). การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.
- วรนาฏ สิทธิฤทธิ์. (2550). การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปางเขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- วิไลรัตน์ โกพลรัตน์. (2556). การดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยนครพนม.
- สุจิตรา ประจกุล. (2558). การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพลักษ์เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- อลิษา สืบสิงห์. (2558). การศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1. วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.